

Taustinfo

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 18. augustini 2006 saadaval olnud teabe põhjal koostanud ettevaate, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut.¹ SKT keskmine reaalkasv peaks 2006. aastal jääma vahemikku 2,2–2,8% ja ulatuma 2007. aastal 1,6–2,6%ni. Ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) keskmine kogukasv on 2006. aastal ettevaate kohaselt 2,3–2,5% ja 2007. aastal 1,9–2,9%.

Tehnilised eeldused intressimäärade, vahetuskursside, naftahinna ja eelarvepoliitika kohta

Tehnilised eeldused intressimäärade kohta ning naftahinna ja muude toorainete kui energia hinna kohta põhinevad turgude ootustel. Kolme kuu EURIBORina mõõdetavate lühiajaliste intressimäärade puhul põhinevad turgude ootused forvardtehingute kurssidel 8. augusti seisuga, andes läbilõike tulukõvera hetkeseisust. Nende eelduste kohaselt peaksid lühiajalised intressimäärad tõusma keskmiselt 3,1%lt 2006. aastal keskmiselt 3,9%ni 2007. aastal. 8. augusti seisuga peaks turgude ootuste kohaselt riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne tulusus euroalal teataval määral kasvama, tõustes 2006. aasta keskmiselt 3,9%lt 2007. aastal keskmiselt 4,1%ni. 9. augustil lõppenud kahenädalase perioodi jooksul toimunud futuuriurgude arengu põhjal eeldatakse, et naftabarreli keskmine hind on 71,0 USD 2006. aastal ja 77,6 USD 2007. aastal. Muude toorainete (v.a energia) hinnad peaksid USA dollarites tõusma keskmiselt 26,2% 2006. aastal ja 8,4% 2007. aastal.

Tehniliseks eelduseks on, et kahepoolsed vahetuskursid püsivad ettevaateperioodil muutumatuna 8. augustile eelnenud kahe nädala jooksul kehtinud tasemel. Seega peaks EUR/USD vahetuskurs püsima tasemel 1,28 ning euro efektiivne vahetuskurs peaks olema 2005. aasta keskmisest 1,2% kõrgem.

Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel. Need hõlmavad majanduspoliitilisi meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja töötatud ja läbivad väga tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Eeldused rahvusvahelise keskkonna kohta

Euroala väliskeskkond peaks ettevaateperioodil jääma soodsaks. Kui SKP reaalkasv Ameerika Ühendriikides peaks võrreldes viimaste aastatega veidi aeglustuma, siis arenevas Aasias on see arvatavasti maailmamajanduse keskmisest tasemest oluliselt kiirem. Enamikus suurtes majandusriikides peaks kasv püsima samuti dünaamiline.

Kokkuvõttes peaks reaalse SKP kasv väljaspool euroala olema 2006. aastal keskmiselt 5,2% ja 2007. aastal 4,9%. Euroalaväliste eksporditurgude kasvutempo ulatub ettevaate kohaselt 8,7%ni 2006. aastal ja 6,6%ni 2007. aastal.

¹ EKP ekspertide ettevaade täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku ettevaadet, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. Ettevaate koostamisel kasutatavad meetodid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide ettevaate koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises“. Ettevaatega seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemused kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Need põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele.

SKP reaalkasvu ettevaade

Eurostati esialgsel hinnangul kasvas euroala reaalne SKP 2006. aasta teises kvartalis kiiresti, ulatudes 0,9%ni, võrreldes 0,6%ga käesoleva aasta esimeses kvartalis. SKP tugevam kasv on kooskõlas uuringuandmetest saadud positiivsete näitajatega. SKP kvartaalne kasv peaks ettevaateperioodil püsima ligikaudu 0,5% tasemel, välja arvatud 2007. aasta esimeses kvartalis, mil kasvu hakkab tõenäoliselt mõnevõrra pärssima kaudsete maksude märkimisväärne tõus.

Sellest lähtudes peaks SKP keskmine aastane reaalkasv ulatuma ettevaate kohaselt 2,2–2,8%ni 2006. aastal ja 1,6–2,6%ni 2007. aastal. Vaatamata konkurentsi mõningasele halvenemisele toetab ekspordi kasv jätkuvalt majandustegevust, sest välisnõudlus peaks endiselt suhteliselt kiiresti suurenema. Eratarbimine peaks elavnema üldiselt kooskõlas reaalse kasutatava tuluga, mis peaks kasvama eelkõige tänu paranevatele tööturutingimustele. Samas peaksid energiahindade tõus 2006. aastal ja kaudsete maksude kasv aastal 2007 tarbimist mõnevõrra pärssima. Põhivarainvesteeringute kasv on viimasel ajal kiirenenud ning püsivalt soodsate rahastamistingimuste, suurte kasumite ja nõudluse heade väljavaadete toel peaks see ka samamoodi jätkuma. Erasikute investeeringud elamuehitusse peaksid ettevaateperioodil jätkuvalt mõõdukalt elavnema.

Tabel A. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)^{1) 2)}

	2005	2006	2007
ÜTHI	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9
Reaalne SKP	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
Eratarbimine	1,5	1,8–2,2	0,9–2,1
Valitsussektori tarbimine	1,3	1,0–2,0	0,7–1,7
Kapitali kogumahutus põhivarasse	2,7	3,0–4,6	2,1–5,3
Eksport (kaubad ja teenused)	4,2	6,0–8,8	3,4–6,6
Import (kaubad ja teenused)	5,2	5,7–8,7	3,1–6,5

1) Kõigi muutujate ja ajavahemike kohta esitatud väärtusvahemikud põhinevad euroala keskpankade eelmiste perioodide ettevaadete ja tegelike tulemuste vaheliste erinevuste absoluutväärtuste keskmisel. Reaalset SKPd ja selle komponente käsitlev ettevaade põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel. Ekspordi ja impordi ettevaade hõlmab ka euroalasisest kaubandust.

2) 2006. aasta septembri ettevaade kaasab 2007. aasta hinnangutesse euroala kohta esmakordselt ka Sloveenia. Sloveenia osakaal euroala 2005. aasta SKPs oli 0,3%. Protsentides väljendatud muutused 2007. aasta kohta põhinevad euroala koosseisul, kuhu Sloveenia on kaasatud juba ka 2006. aastal.

Hinna- ja kuluetevaated

ÜTHI keskmine kogukasv on 2006. aastal ettevaate kohaselt 2,3–2,5% ja jääb 2007. aastal vahemikku 1,9–2,9%. 2006. aasta hinnaettevaateid mõjutavad oluliselt kõrgemad energia- ja toorainete (v.a nafta) hinnad. Ehkki nende mõju peaks futuuride praegustest hindadest lähtudes 2007. aastal vähenema, mõjutab sel aastal ÜTHI-inflatsioonimäära märkimisväärselt kaudsete maksude tõus. Hinnaettevaadetes eeldatakse, et naftahinna tõus võib avaldada piiratud teist mõju palgakadele, ning et tööturu mõõdukas paranemine toob ettevaateperioodil kaasa teatava palgatõusu. Eeldatava suhteliselt stabiilse tööviljakuse kasvu tõttu peaks tööjõu erikulude üldine kasv ettevaateperioodil mõnevõrra kiirenema. Lisaks põhinevad ÜTHI ettevaated ootusel, et impordist (v.a tooraine) tulenev hinnasurve jääb madalaks.

Võrdlus 2006. aasta juuni ettevaatega

2006. aasta juuni kuubulletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaatega võrreldes prognoositakse nii 2006. kui ka 2007. aastaks mõnevõrra suuremat SKP reaalkasvu. Eeskätt kajastab see oodatust kiiremat kasvu käesoleva aasta esimesel poolel, uuringuandmetest ja tööturult pidevalt saadud positiivseid signaale ning sellest tulenevat euroala sisenõudluse veidi paremat väljavaadet ettevaateperioodil.

2006. aastaks prognoositava ÜTHI aastakasvu uus väärtusvahemik jääb 2006. aasta juuni ettevaates prognoositud väärtusvahemiku ülemisse ossa. 2007. aastal on ÜTHI kasv tõenäoliselt kiirem. See kajastab peamiselt muutust energiahinda käsitlevates eeldustes, mille kohaselt energia komponent hakkab jõulisemalt mõjutama ÜTHI kasvu.

Tabel B. Võrdlus 2006. aasta juuni ettevaatega

(keskmine aastane muutus protsentides)

	2005	2006	2007
Reaalne SKP – juuni 2006	1,4	1,8–2,4	1,3–2,3
Reaalne SKP – september 2006	1,5	2,2–2,8	1,6–2,6
ÜTHI – juuni 2006	2,2	2,1–2,5	1,6–2,8
ÜTHI – september 2006	2,2	2,3–2,5	1,9–2,9

© Euroopa Keskpang, 2006

Aadress: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Saksamaa

Postiaadress: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Saksamaa

Telefon: +49 69 13 440

Faks: +49 69 1344 6000

Koduleht: <http://www.ecb.int>

Kõik õigused on kaitstud.

Taasesitus õppe- ja mitteäriistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.